

OBSAH

Úvod	7
1. Teorie zdvořilosti ve světové lingvistice	9
1.1 K počátkům moderní teorie zdvořilosti	9
1.2 Některé reakce na práci P. Brownové a S. C. Levinsona	24
1.3 Boj proti univerzálnosti teorie zdvořilosti	27
1.4 Přístup ke zdvořilosti z pohledu teorie relevance	31
1.5 Empirické práce	37
1.5.1 Zdvořilost ve vztahu k pohlaví	37
1.5.2 Osvojování zdvořilosti	38
1.5.3 Srovnávací studie	38
1.5.4 Analýza zprostředkované zdvořilosti	41
1.6 Výzkum nezdvořilosti	42
1.7 Diskurzivní pojetí zdvořilosti	43
2. Komunikační pojetí zdvořilosti a jeho východiska	47
2.1 Obecné vymezení zdvořilosti	47
2.2 Prostředky pro vyjadřování zdvořilosti	54
2.3 Zdvořilost a tvář	59
2.4 Zdvořilost jako nadstavba?	62
2.5 Konvencionalizované a nekonvencionalizované vyjádření	63
2.6 Hlavní rysy komunikačního přístupu	65
3. Zdvořilost v reklamní komunikaci	67
4. Analýza českých a britských reklamních textů	80
4.1 Stručný popis korpusu reklam	80
4.2 Zkoumané jevy	81
4.3 Časopis <i>Cosmopolitan</i>	82
4.4 Časopis <i>Esquire</i>	89
4.5 Časopis <i>Cosmogirl</i>	94
4.6 Obecné posouzení zdvořilosti reklam	99
5. Závěr	100
6. Resumé	105
7. Abstract	107
8. Sekundární literatura	109
9. Příloha	128
9.1 Seznam českých a britských reklamních textů	129
9.2 Korpus reklamních textů	138

Seznam grafů, obrázků, schémat a tabulek

Grafy

Graf 1: Podíl techniky soft-sell a hard-sell v českém a britském časopisu <i>Cosmopolitan</i> . . .	83
Graf 2: Jazyková forma reklamních sloganů v českém a britském časopisu <i>Cosmopolitan</i>	86
Graf 3: Poměr mezi tykáním a vykáním v českém časopisu <i>Cosmopolitan</i>	87
Graf 4: Podíl techniky soft-sell a hard-sell v českém a britském časopisu <i>Esquire</i>	90
Graf 5: Jazyková forma reklamních sloganů v českém a britském časopisu <i>Esquire</i> . . .	92
Graf 6: Poměr mezi tykáním a vykáním v českém časopisu <i>Esquire</i>	93
Graf 7: Podíl techniky soft-sell a hard-sell v českém a britském časopisu <i>Cosmogirl</i> . . .	95
Graf 8: Jazyková forma reklamních sloganů v českém a britském časopisu <i>Cosmogirl</i> . .	97
Graf 9: Poměr mezi tykáním a vykáním v českém časopisu <i>Cosmogirl</i>	98

Obrázky

Obrázek 1: Reklama na nový software <i>Office 2003 Professional</i>	69
Obrázek 2: Seminář pořádaný <i>Burzou cenných papírů Praha</i>	73
Obrázek 3: Reklama na obchod <i>Max Store</i>	74
Obrázek 4: Parfém <i>Sentiment</i>	75
Obrázek 5: Parfém <i>J'adore</i>	75
Obrázek 6: Parfém <i>Opium</i>	76

Schémata

Schéma 1: Strategie pro vykonání jednání ohrožujícího tvář podle P. Brownové a S. C. Levinsona (Brown; Levinson, 1987, s. 69)	14
Schéma 2: Strategie pozitivní zdvořilosti podle P. Brownové a S. C. Levinsona (Brown; Levinson, 1987, s. 102)	16
Schéma 3: Strategie negativní zdvořilosti podle P. Brownové a S. C. Levinsona (Brown; Levinson, 1987, s. 131)	17
Schéma 4: Nepřímé strategie zdvořilosti podle P. Brownové a S. C. Levinsona (Brown; Levinson, 1987, s. 214)	18
Schéma 5: Pravidla pragmatické kompetence podle R. Lakoffové (Lakoff, 1973, s. 298)	20
Schéma 6: Přisouzení intence mluvčímu podle M. Jaryho (Jary, 1998, s. 8)	33
Schéma 7: Práce s tváří, jazyková zdvořilost a taktní chování podle R. J. Wattse (Watts, 2003, s. 260)	45
Schéma 8: Zamýšlená a vnímaná zdvořilost	50
Schéma 9: Stupnice zdvořilosti a nezdvořilosti	52
Schéma 10: Paradox zmírňování	58

Tabulky

Tabulka 1: Základní rysy komunikačního pohledu na zdvořilost	65
--	----

26CG _{en}	<i>Revlon – Super Lustrous</i>	.297
27CG _{en}	<i>Roxy</i>	.298
28CG _{en}	<i>Secret – Vanilla</i>	.299
29CG _{en}	<i>Sketchers</i>	.299
30CG _{en}	<i>Smackers</i>	.300
31CG _{en}	<i>Soda</i>	.301
32CG _{en}	<i>Stridex – Power Pads</i>	.301
33CG _{en}	<i>Tag – First Move</i>	.302
34CG _{en}	<i>Tampax – Pearl</i>	.302
35CG _{en}	<i>Ymi</i>	.303
36CG _{en}	<i>Zoey</i>	.303

Na prvním místě před názvem propagující společnosti udáváme ještě pořadové číslo reklamního textu a zkratku časopisu, odkud text pochází („C“ – *Cosmopolitan*, „E“ – *Esquire* a „CG“ – *Cosmogirl*), a také index označující, zdali daný text pochází z českého časopisu („cz“), anebo z britského („en“), tj. např. 22C_{en}G (dvacátá druhá reklama v pořadí z britského časopisu *Cosmogirl*). Pod těmito symboly odkazujeme na reklamy v analytické části disertační práce, viz s. 80–99.

Pro snazší a rychlejší orientaci v příloze je v subkapitole 9.1 uveden seznam všech českých i britských reklamních textů spolu s jejich číselnými a písmennými indexy. Subkapitola 9.2 obsahuje jednotlivé naskenované reklamy, jež jsou z prostorových důvodů otočeny o 90° vpravo a jsou na stránku vkládány v naprosté většině po dvou. Díky naskenování zůstává dobře zachována obrazová složka a z převážné části i text reklam.

9.1 Seznam českých a britských reklamních textů

České reklamní texty	138
Reklamy z časopisu <i>Cosmopolitan</i>	138
01C _{cz} Adidas – Active Body Care	138
02C _{cz} Allianz	138
03C _{cz} Astor – Anti Stress & Lift	139
04C _{cz} Avon – Daring Curves	139
05C _{cz} Biotherm – Line Peel	140
06C _{cz} Burberry – Brit	140
07C _{cz} Bulgari – Omnia	141
08C _{cz} Calvin Klein – Euphoria	141
09C _{cz} Celine Dion – Belong	142
10C _{cz} Citroën – C3	142
11C _{cz} Dermacol – Protective	143
12C _{cz} Diesel	143
13C _{cz} Dino – Yes	144
14C _{cz} Electrolux – Pyroclean	144
15C _{cz} Eurotel – Dlouhé hovory	145
16C _{cz} Evropa 2	145
17C _{cz} Evropské centrum stomatologie	146
18C _{cz} Finlandia	146
19C _{cz} Garrone – Vermouth	147
20C _{cz} Germaine de Capuccini – So Delicate	147
21C _{cz} GlaxoSmithKline – Cetebe	148
22C _{cz} GlaxoSmithKline – NiQuitinCQ	148

23C _{cz}	GlaxoSmithKline – Zovirax	149
24C _{cz}	Hugo Boss – Boss	149
25C _{cz}	Hugo Boss – Energise	150
26C _{cz}	Jan Becher – Becherovka	151
27C _{cz}	Jennifer Lopez – Live.	151
28C _{cz}	Kneipp – Classic	152
29C _{cz}	Kodak – EasyShare	152
30C _{cz}	Lancôme – L'Extrême	153
31C _{cz}	Laser Esthetic	153
32C _{cz}	Levi's	154
33C _{cz}	Mambo.	154
34C _{cz}	Mango	155
35C _{cz}	Marionnaud.	155
36C _{cz}	Max Factor – Silk Gloss.	156
37C _{cz}	Metropole Zličín	156
38C _{cz}	Moschino – Love	157
39C _{cz}	Mucos Pharma – Prevenzym	157
40C _{cz}	Nikon – Série S	158
41C _{cz}	Nivea Visage – Q10 Plus	158
42C _{cz}	Nurofen	159
43C _{cz}	Oskar Vodafone.	159
44C _{cz}	Oskar Vodafone – Naplno	160
45C _{cz}	Panasonic – Skin Protector	160
46C _{cz}	Panasonic – Viera	161
47C _{cz}	Parfums – Gucci	161
48C _{cz}	Pilgrim	162
49C _{cz}	Relax – Premium.	162
50C _{cz}	Ria – Ultra Deo.	163
51C _{cz}	Salon Yes – Great Lengths.	163
52C _{cz}	Scarabella	164
53C _{cz}	Sephora – Escada.	164
54C _{cz}	Sephora – Gucci Envy	165
55C _{cz}	Signal – White System.	165
56C _{cz}	Storm.	166
57C _{cz}	Sunsilk	166
58C _{cz}	Suzuki – Grand Vitara	167
59C _{cz}	Suzuki – Swift.	167
60C _{cz}	Time Out – Denim Collection	168
61C _{cz}	T-Mobile – Internet 4G	168

62C _{cz}	T-Mobile – T-zones	169
63C _{cz}	Tommy Hilfiger – True Star Men	170
64C _{cz}	Vichy – Flexilift.	170
65C _{cz}	Waterman – Ici & Là	171
	Reklamy z časopisu Esquire	172
01E _{cz}	Adidas – Active Skin Care.	172
02E _{cz}	Alpine Pro – Skiwear.	172
03E _{cz}	Alpine Pro – Sportswear.	173
04E _{cz}	Avon – Linka proti rakovině prsu	173
05E _{cz}	Biocen – Botanical SmartDrink	174
06E _{cz}	Bionic.	174
07E _{cz}	BMW – 130i	175
08E _{cz}	BMW – X3	175
09E _{cz}	Canon	176
10E _{cz}	Canon – Ixus	176
11E _{cz}	Casablanca – Viphone	177
12E _{cz}	Casio – Exilim	177
13E _{cz}	Cimier	178
14E _{cz}	Citroën – C3.	178
15E _{cz}	Columbia – Skier Cross	179
16E _{cz}	David Beckham – Instinct.	179
17E _{cz}	Debenhams	180
18E _{cz}	Diesel.	180
19E _{cz}	Dynavix – NaviSet Slim	181
20E _{cz}	Eurotel – Dlouhé hovory.	181
21E _{cz}	Festina – Special Edition 2005	182
22E _{cz}	Finlandia.	182
23E _{cz}	Fortis – B-42 Cosmonaut Alarm	183
24E _{cz}	Freixenet – Cava	183
25E _{cz}	Fujitsu Siemens – Myrica V32-1	184
26E _{cz}	Fujitsu Siemens – Scaleo E.	184
27E _{cz}	Jaguar	185
28E _{cz}	Jameson	185
29E _{cz}	Jan Becher – Becherovka.	186
30E _{cz}	Kensington.	186
31E _{cz}	Lotus	187
32E _{cz}	Lynx – Improve MS N.401	187
33E _{cz}	Lynx – PowerMedia XL.113	188
34E _{cz}	Microsoft – Office 2003 Professional.	188

35E _{cz}	<i>Mambo</i>	189
36E _{cz}	<i>Nike – ACG</i>	189
37E _{cz}	<i>Nike – Max Store</i>	190
38E _{cz}	<i>Nike – Pro</i>	191
39E _{cz}	<i>Nikon – CoolPix P1</i>	191
40E _{cz}	<i>Nixon</i>	192
41E _{cz}	<i>Oskar Vodafone</i>	192
42E _{cz}	<i>Oskar Vodafone – Naplno</i>	193
43E _{cz}	<i>Parfums</i>	193
44E _{cz}	<i>Pfizer – Regaine</i>	194
45E _{cz}	<i>Puma</i>	194
46E _{cz}	<i>Rip Curl</i>	195
47E _{cz}	<i>RockPoint – Lowe Alpine</i>	195
48E _{cz}	<i>Russell Athletic</i>	196
49E _{cz}	<i>Saab – 9-5</i>	196
50E _{cz}	<i>Sabai – Floating</i>	197
51E _{cz}	<i>Samsung – SyncMaster</i>	197
52E _{cz}	<i>Seznam.cz</i>	198
53E _{cz}	<i>Sony – Bravia</i>	198
54E _{cz}	<i>Thomson – Lyra</i>	199
55E _{cz}	<i>Time Out</i>	199
56E _{cz}	<i>T-Mobile – Internet 4G</i>	200
57E _{cz}	<i>Toyota – Land Cruiser</i>	200
58E _{cz}	<i>Waterman – Exception</i>	201
59E _{cz}	<i>White Pearl</i>	201
	<i>Reklamy z časopisu Cosmogirl</i>	202
01CG _{cz}	<i>Acuvue – Advance</i>	202
02CG _{cz}	<i>Asklepion</i>	202
03CG _{cz}	<i>Always – Ultra</i>	203
04CG _{cz}	<i>Baťa</i>	204
05CG _{cz}	<i>Baťa – 3D Collection</i>	204
06CG _{cz}	<i>Etam</i>	205
07CG _{cz}	<i>Evropa 2</i>	205
08CG _{cz}	<i>Hugo Boss – Deep Red</i>	206
09CG _{cz}	<i>Kentoya</i>	206
10CG _{cz}	<i>Lacoste – Touch of Pink</i>	207
11CG _{cz}	<i>Laser Esthetic</i>	207
12CG _{cz}	<i>Luciano Soprani – Pretty Girl</i>	208
13CG _{cz}	<i>Lybar – Memory Effect</i>	208

14CG _{cz}	<i>Mobildepo</i>	.209
15CG _{cz}	<i>Oskar Vodafone – Oskarta Super</i>	.209
16CG _{cz}	<i>Profimed – Tandex</i>	.210
17CG _{cz}	<i>Profimed – Tweezerman</i>	.210
18CG _{cz}	<i>Rimmel – Trendy z Londýna</i>	.211
19CG _{cz}	<i>Rip Curl</i>	.211
20CG _{cz}	<i>Rotring – Skynn</i>	.212
21CG _{cz}	<i>Roxy</i>	.212
22CG _{cz}	<i>Sareza – Koncert roku</i>	.213
23CG _{cz}	<i>Time Out</i>	.213
24CG _{cz}	<i>T-Mobile – T-zones</i>	.214
25CG _{cz}	<i>Uncle Sam</i>	.214
Britské reklamní texty		.215
Reklamy z časopisu <i>Cosmopolitan</i>		.215
01C _{en}	<i>AC – Weightless Volume</i>	.215
02C _{en}	<i>Accurist</i>	.215
03C _{en}	<i>Anchor – Spreadable</i>	.216
04C _{en}	<i>Anna Sui – Dreams</i>	.216
05C _{en}	<i>Archers</i>	.217
06C _{en}	<i>Blue Nun</i>	.217
07C _{en}	<i>Boots – FrostFrench</i>	.218
08C _{en}	<i>Braun – Smoothliner</i>	.218
09C _{en}	<i>Breil</i>	.219
10C _{en}	<i>Carolina Herrera – 212</i>	.219
11C _{en}	<i>Citizen – Eco-Drive</i>	.220
12C _{en}	<i>Clinique – Happy</i>	.220
13C _{en}	<i>Cravendale – Wild Strawberry</i>	.221
14C _{en}	<i>Davidoff – Cool Water</i>	.221
15C _{en}	<i>DKNY – Be Delicious</i>	.222
16C _{en}	<i>Emporio Armani – City Glam</i>	.222
17C _{en}	<i>Escada</i>	.223
18C _{en}	<i>Foods from Spain</i>	.223
19C _{en}	<i>Ford – Fiesta</i>	.224
20C _{en}	<i>Freixenet – Ash Tree Estate</i>	.225
21C _{en}	<i>Glade – Scented Oils</i>	.225
22C _{en}	<i>Garnier – Multi-Lights</i>	.226
23C _{en}	<i>GlaxoSmithKline – Zovirax</i>	.227
24C _{en}	<i>Gucci – Rush</i>	.227
25C _{en}	<i>Head & Shoulders – Ocean Spa</i>	.228

26C _{en}	Hugo Boss – Deep Red	.228
27C _{en}	Herbal Essences.	.229
28C _{en}	Chanel – Vitalumière	.230
29C _{en}	Christian Dior – J'adore.	.231
30C _{en}	Jennifer Lopez – Live	.231
31C _{en}	Kodak – EasyShare	.232
32C _{en}	Lacoste – Touch of Pink	.232
33C _{en}	Lancôme – Hypnôse	.233
34C _{en}	L'Oréal – Hot Volume	.233
35C _{en}	L'Oréal – Elvive.	.234
36C _{en}	L'Oréal – Infallible.	.235
37C _{en}	L'Oréal – Volume Shocking.	.236
38C _{en}	Max Factor – Lipfinity	.237
39C _{en}	Maybelline – Intense XXL	.237
40C _{en}	Maybelline – Superstay	.238
41C _{en}	Mercedes-Benz – Smart.	.239
42C _{en}	Nikon – CoolPix S1	.239
43C _{en}	Nivea Visage – Beauty Boost	.240
44C _{en}	Nytol.	.240
45C _{en}	Olay	.241
46C _{en}	Orange – Music Player	.241
47C _{en}	Pantene – Pro-V	.242
48C _{en}	Platinum.	.242
49C _{en}	Promises	.243
50C _{en}	Raymond Weil	.243
51C _{en}	Rimmel – Volume Flash.	.244
52C _{en}	Sally Hansen – Nailgrowth Miracle	.244
53C _{en}	Samsung – D600.	.245
54C _{en}	Sarah Jessica Parker – Lovely.	.245
55C _{en}	Seat – Leon	.246
56C _{en}	Seiko	.246
57C _{en}	Schwarzkopf – Live	.247
58C _{en}	Schwarzkopf – Wild Lights.	.247
59C _{en}	Siemens – CL75	.248
60C _{en}	Sirrus.	.248
61C _{en}	Sony – Bravia.	.249
62C _{en}	Sony – Walkman.	.249
63C _{en}	St Ives – Radiance Cleanser.	.250
64C _{en}	Storm	.250

65C _{en}	<i>Tampax – Compose</i>	251
66C _{en}	<i>Territorial Army</i>	251
67C _{en}	<i>T-Mobile – Mates Rates</i>	252
68C _{en}	<i>VOS – Hot Oil</i>	252
69C _{en}	<i>Wella – Silvikrin</i>	253
70C _{en}	<i>Yves Saint Laurent – Éclat</i>	253
	<i>Reklamy z časopisu Esquire</i>	254
01E _{en}	<i>Accurist</i>	254
02E _{en}	<i>Amazon – Seinfeld</i>	254
03E _{en}	<i>AN</i>	255
04E _{en}	<i>Bombay Sapphire – Dry Gin</i>	255
05E _{en}	<i>Audi – A6</i>	256
06E _{en}	<i>Beck's</i>	257
07E _{en}	<i>Breil</i>	257
08E _{en}	<i>Canon – Ixus</i>	258
09E _{en}	<i>Cartier</i>	258
10E _{en}	<i>Casillero del Diablo</i>	259
11E _{en}	<i>Cerveza de Pasión</i>	259
12E _{en}	<i>Courvoisier</i>	260
13E _{en}	<i>Drambuie</i>	260
14E _{en}	<i>EMAAR – Burj Dubai</i>	261
15E _{en}	<i>Glenfiddich</i>	262
16E _{en}	<i>Harrods – Jean Richard</i>	262
17E _{en}	<i>Hugo Boss – Boss</i>	263
18E _{en}	<i>Levi's</i>	263
19E _{en}	<i>Logitech – V400</i>	264
20E _{en}	<i>Navman – iCN</i>	264
21E _{en}	<i>Newcastle</i>	265
22E _{en}	<i>Nissan</i>	265
23E _{en}	<i>Nokia – N Series</i>	266
24E _{en}	<i>Nokia – N70</i>	266
25E _{en}	<i>Northern Rock</i>	267
26E _{en}	<i>Parker</i>	268
27E _{en}	<i>Pentax – Optio S6</i>	268
28E _{en}	<i>PC World</i>	269
29E _{en}	<i>Peak Performance</i>	270
30E _{en}	<i>Peroni</i>	271
31E _{en}	<i>Porsche Design – P 3100</i>	271
32E _{en}	<i>Ralph Lauren – Polo</i>	272

33E _{en}	Pulsar	.273
34E _{en}	Samsonite	.273
35E _{en}	Samsung – Serene	.274
36E _{en}	Seat – Leon	.274
37E _{en}	Seiko	.275
38E _{en}	Schuh – Puma	.275
39E _{en}	Sirrus	.276
40E _{en}	TAGHeuer	.276
41E _{en}	Slendertone	.277
42E _{en}	T-Mobile – Web'n'Walk	.278
43E _{en}	Vertu	.279
44E _{en}	Vitabiotics – Wellmann	.279
45E _{en}	Yamaha – Clavinova	.280
	Reklamy z časopisu Cosmogirl	.281
01CG _{en}	Always – Dri-Weave	.281
02CG _{en}	Bonne Bell – Holiday Clutch Collection	.281
03CG _{en}	American Eagle	.282
04CG _{en}	Calvin Klein – One Scene	.283
05CG _{en}	Clinique – Colour Surge Butter Shine	.283
06CG _{en}	Candie's Foundation	.284
07CG _{en}	CoverGirl – Continuous Color	.285
08CG _{en}	D.e.m.o.	.286
09CG _{en}	Emu Australia	.287
10CG _{en}	Gilmore Girls	.287
11CG _{en}	Joss Stone	.288
12CG _{en}	Just Friends	.288
13CG _{en}	Konami	.289
14CG _{en}	Kotex – Ultra Thin	.289
15CG _{en}	K-swiss	.290
16CG _{en}	L'Oréal – StudioLine	.291
17CG _{en}	Niki Tailor – Begin	.292
18CG _{en}	Peta2	.292
19CG _{en}	Old Navy	.293
20CG _{en}	PacSun	.294
21CG _{en}	PlayStation – Kinetic	.295
22CG _{en}	Playtex – Gentle Glide	.295
23CG _{en}	Ralph Lauren – Ralph	.296
24CG _{en}	Raven – That's So	.296
25CG _{en}	Red – Red Hot	.297